

تحقیق امنیت پایدار غذایی با افزایش نرخ خرید تصمینی گندم

دولت تدبیر و امید در طول دوره فعالیت خود توانست با افزایش نرخ خرید تصمینی محصول استراتژیک گندم علاوه بر تامین رصایت گندمکاران، امنیت پایدار غذایی را نیز تحقق ببخشد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگروفودنیوز)، به نقل از ایرنا؛ اهمیت گندم به عنوان غذای اصلی مردم کشور ما برکسی پوشیده نیست، برابر گزارش‌های سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو)، ایران جزو پرمصرف‌ترین‌های گندم در جهان به شمار می‌رود؛ به طوری که سرانه مصرف گندم در ایران ۲۰.۵ برابر کشورهای در حال توسعه و بیشتر از کشورهای توسعه یافته جهان است.

بنا براین خودکفایی در تولید یک محصول استراتژیک و پرمصرف در کشور از ارزش‌ویژه‌ای برخوردار است به نحوی که طبق برنامه پنج ساله ششم توسعه برای تامین امنیت غذایی، سلامت و غنیسازی محصولات کشاورزی، در بخش زراعی اهدافی مهم و تعیین کننده‌ای تدوین شد که یکی از آنها خودکفایی در تولید گندم بود که با تلاش‌های دولت تدبیر و امید با وجود افزایش تحریم‌ها و فشارهای مالی این دولت توانست با اعمال سیاست‌های حمایتی از کشاورزان از جمله افزایش نرخ خرید تصمینی، کشور را در تولید محصول استراتژیک گندم به خودکفایی مستمر برساند.

پیش از فعالیت دولت تدبیر و امید به دلیل پایین بودن قیمت خرید تضمینی و تأخیر در اعلام نرخ خرید تضمینی، علاوه بر سطح زیر کشت، میزان خرید تضمینی این محصول کاهش یافته بود و کشاورزان انگیزه چندانی برای تولید این محصول استراتژیک نداشتند به طوری که در ابتدای شروع فعالیت دولت تدبیر و امید، کشور با کمبود گندم در انبارهای برخی استانها روبرو بود و این امر میتوانست امنیت غذایی کشور را با خطر جدی روبرو کند.

با وجود تغییر اقلیم، خشکسالی‌های پی در پی، کاهش بارندگی‌ها، افت آبخوانها و نشست دشت‌ها دولت تلاش کرد تا با بکارگیری مصاديق اقتصاد مقاومتی، اعلام به موقع نرخ خرید تضمینی، افزایش قیمت خرید تضمینی، اجرای برنامه افزایش تولید، تامین نهاده‌های مورد نیاز تولید، تامین اعتبار لازم برای پشتیبانی از کشاورزان، پرداخت به موقع مطالبات گندم‌کاران، توسعه سیستم‌های نوین آبیاری، ارتقای مکانیزاسیون، تنوع بخش و توزیع مناسب نهاده‌های اولیه تولید در مسیر خودکفایی این محصول گام موثری بردارد.

روند افزایش نرخ خرید تضمینی گندم از سال ۹۲

با اقدامات دولت تدبیر و امید، نرخ مصوب هر کیلوگرم گندم معمولی برای سال زراعی ۹۳ - ۹۲ حدود ۱۰۰۰ تومان - گندم دوروم ۱۰۸۰ تومان و برای سال زراعی ۹۴ - ۹۳ نرخ گندم معمولی ۱۱۰۰ تومان - گندم دروم ۱۱۸۸ تومان، سال زراعی ۹۴ - ۹۵ نرخ گندم معمولی ۱۲۷۰ تومان - گندم دوروم ۱۳۰۶ تومان، سال زراعی ۹۵ - ۹۶ نرخ گندم معمولی ۱۳۰۰ تومان - گندم دوروم ۱۳۳۰ تومان، سال زراعی ۹۶ - ۹۷ نرخ گندم معمولی ۱۴۳۰ تومان - گندم دوروم ۱۴۶۰ تومان، سال زراعی ۹۷ - ۹۸ نرخ هر کیلوگرم گندم معمولی ۲۲۰۰ تومان - گندم دوروم ۲۲۹۰ تومان و سال زراعی ۹۸ - ۹۹ نرخ گندم معمولی ۲۷۰۰ تومان و گندم دوروم ۲۷۷۰ تومان تعیین شد.

همچنین دولت برای حمایت و ایجاد انگیزه در تولید کنندگان برای سال ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰ قیمت هر کیلوگرم خرید تضمینی گندم را ابتدا چهار هزار تومان تعیین کرد اما با توجه به نارضایتی کشاورزان از این قیمت و افزایش هزینه‌های تولید، قیمت این محصول را به پنج هزار تومان رساند.

در واقع قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم معمولی و دوروم در سال

۱۴۰۰، یک هزار تومان افزایش یافت که طی سال‌های اخیر افزایش قابل توجهی بود زیرا طی سالیان گذشته افزایش چنین رقمی را در هیچ دولتی شاهد نبودیم.

این درحالیست که در دولت نهم و دهم مصوبه برای سال زراعی ۹۰ - ۸۹ قیمت خرید تضمینی گندم معمولی برای هر کیلوگرم ۳۶ تومان - گندم دروم ۳۸ تومان و برای سال زراعی ۹۰ - ۹۱ این رقم برای گندم معمولی ۳۹۰ - گندم دوروم ۴۱۰ تومان، سال زراعی ۹۲ - ۹۱ نرخ گندم معمولی ۵۵ تومان - گندم دوروم ۵۸ تومان تعیین شده بود.

با افزایش قیمت خرید تضمینی گندم توسط دولت تدبیر و امید و ایجاد انگیزه در کشاورزان، طی هشت سال اخیر تولید گندم کشور با نوسان بین ۱۲ تا ۱۴ میلیون تن رو بر شد. در سال‌های ابتدای فعالیت دولت، تولید گندم ۱۴ میلیون تن بود اما به دلیل خشکسالی‌های پی در پی این تولید دچار نوسان شد تا جایی که طبق آمارهای وزارت جهاد کشاورزی در سال زراعی ۹۸ - ۹۹ تولید گندم کشور ۱۲ میلیون تن شد که دولت توانست هشت میلیون و ۲۰ هزار تن از این محصول را از کشاورزان خریداری و بقیه به عنوان بذر گندم، خوراک دام و خود مصرفی کشاورزان برسد.

با توجه به اقدام جدید دولت با افزایش یک هزار تومانی نرخ گندم، برای سال زراعی ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰ نیز تولید بیش از ۱۲ میلیون تن تولید گندم با خرید بیش از هشت میلیون تن پیش بینی شده است.

طبق برنامه ششم توسعه نیز تولید گندم در سال اول این برنامه باید به ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تن، سال دوم به ۱۲ میلیون ۶۰۰ هزار تن، سال سوم به ۱۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن، سال چهارم به ۱۴ میلیون تن و در سال پنجم به ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن می‌رسید که این برنامه در دولت تدبیر و امید به طور ۱۰۰ درصدی تحقق یافت.

آمارها نشان می‌دهد از مجموع ۹۶ میلیون تنی تولیدات کشاورزی در سال ۹۲ نزدیک ۹ میلیون تن آن را گندم تشکیل می‌داد که از این میزان ۴۰.۸ میلیون تن توسط دولت خریداری و بخشی در حدود هفت میلیون تن به منظور حفظ ذخایر و تامین نیاز داخلی از محل واردات تأمین می‌شد.

برخی کارشناسان بخش کشاورزی در آن زمان براین باور بودند که نیاز کشور به گندم در سال ۹۲ حدود ۹ میلیون تن بود اما علت کاهش خرید دولت، پایین بودن قیمت خرید تضمینی بود که در سال‌های بعد این

موضوع جبران شد و نرخ خرید تضمینی گندم روند افزایشی به خود گرفت به طوری که در سال ۹۲-۹۳ تولید گندم به ۱۰۲ میلیون تن رسید که بیش از هفت میلیون تن آن توسط دولت خریداری شد.

بنا براین با حمایتهای تشویقی دولت تدبیر و اميد و تلاش گندمکاران در سال ۹۴ نزدیک ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم در کشور تولید شد که هشت میلیون و ۴۰ هزار تن آن (معادل ۷۰ درصد تولید) توسط دولت از گندمکاران خریداری شد که این میزان نسبت به مدت مشابه سال ۹۳ بیش از ۲۰۰.۳ درصد رشد را نشان می داد.

بنا براین دولتهای یازدهم و دوازدهم برای حمایت از تولید گندم و گندمکاران در سال ۹۲، اعتباری به ارزش ۷۰۰ میلیارد تومان با هدف توسعه مکانیزاسیون برای خرید تراکتور و کمباین تامین کرد که این رقم در سال ۹۳ به ۸۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت و در همان زمان قرار شد دولت این مبلغ را تا سقف هزار میلیارد تومان افزایش دهد.

رشد سطح زیر کشت گندم با افزایش نرخ خرید تضمینی

طی سالیان طولانی سطح زیرکشت گندم کشور ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار بود که با برنامه ریزی دولت تدبیر و اميد کاهش سطح زیرکشت در دستور کار قرار گرفت و میزان آن به حدود ۶ میلیون هکتار رسید که دو میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار آن به اراضی آبی و سه میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار آن به اراضی دیم اختصاص یافت که این اقدام نیز افزایش عملکرد در واحد سطح را در پی داشته است.

اکنون نیز با وجود مشکلات اقتصادی، دولت توانسته علاوه بر حفظ ذخایر استراتژیک گندم کشور، آرد مورد نیاز واحدهای نانوایی سنتی و صنعتی را تامین کند تا جایی که با استمرار در خودکفایی تولید، نیازی به واردات گندم نداشته باشیم که این مهم را می توان از دستاوردهای ارزشمند دولت تدبیر و اميد طی هشت سال فعالیتش بر شمرد.

به طور حتم تولید و خودکفایی کالاهای اساسی و استراتژیک همچون گندم می تواند امنیت غذایی کشور را تامین کند و ما را از وابستگی به بیگانگان برها ند.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایرنا